

Sygn. akt VIII U 2274/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Anna Capik-Pater
Protokolant:	Agata Kędzierawska

po rozpoznaniu w dniu 2 kwietnia 2019 r. w Gliwicach

sprawy R. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania R. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 12 czerwca 2018 r. **nr** (...) - 2018

16 lipca 2018 r. **nr** (...) - 2018

oddala odwołanie.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater

Sygn. akt VIII U 2274/18

UZASADNIENIE

Decyzjami o ustaleniu kapitału początkowego z 12 czerwca 2018 r. i 16 lipca 2018 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustalił ubezpieczonemu R. L. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r., który w obu decyzjach wyniósł 133 285,57 zł.

Z powyższymi decyzjami nie zgodził się ubezpieczony. Wniósł odwołanie i kwestionował to, że kapitał początkowy został ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25 kwietnia 2018 r. ubezpieczony R. L. (ur. (...)) wniósł do organu rentowego o ustalenie kapitału początkowego.

W tym samym dniu wniósł o przyznanie prawa do emerytury z powszechnego wieku emerytalnego.

W dniu 12 czerwca 2018 r. organ rentowy ustalił kapitał początkowy ubezpieczonemu, który na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 133 285,57 zł. Do obliczeń uwzględniono okresy składkowe w wymiarze 26 lat, 11 miesięcy i 17 dni (tj. 323 miesiące) oraz okresy nieskładkowe wynoszące 4 dni. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 94,27% i obejmował okres od 1 stycznia 1976 r. do 31 grudnia 1985 r.

W dniu 13 czerwca 2018 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu emeryturę w kwocie zaliczkowej od 18 maja 2018 r., a więc od osiągnięcia wieku emerytalnego. W tym samym dniu organ rentowy wydał decyzję o przeliczeniu emerytury.

W dniu 28 czerwca 2018 r. ubezpieczony ponownie wniósł o ponowne obliczenie świadczenia emerytalnego. Przedłożył również legitymację ubezpieczeniową.

W dniu 16 lipca 2018 r. organ rentowy wydał decyzję o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, o treści tożsamej jak w ww. decyzji z dnia 12 czerwca 2018 r.

W dniu 18 lipca 2018 r. organ rentowy wydał decyzję, w której ponownie obliczył emeryturę ubezpieczonemu od 1 czerwca 2018 r., a więc od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożono wniosek.

Ubezpieczony nie zgodził się powyższymi decyzjami organu rentowego dotyczącymi ustalenia kapitału początkowego. Twierdził, że organ rentowy błędnie przyjął, iż kapitał początkowy ustala się na dzień 1 stycznia 1999 r.

Powyższy stan faktyczny był bezsporny i wynikał wprost z akt organu rentowego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego podlegało oddaleniu jako bezzasadne. Zaskarżone decyzja okazała się prawidłowa.

Zaskarżając decyzje kapitałowe ubezpieczony kwestionował zasadę i przepisy. Twierdził, że organ rentowy błędnie ustalił kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2018.1270 t.j, dalej: ustawa emerytalna), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

W myśl art. 25 ust. 1 ww. ustawy podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, z waloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Zgodnie z art. 173 ust 1 ustawy emerytalnej dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Zgodnie z ust. 3 ww. przepisu, wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy, a więc na dzień 1 stycznia 1999 r. (art. 196 ustawy emerytalnej).

Po myśli art. 174 ust. 1 ustawy emerytalnej, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Natomiast po myśli art. 53, ust. 1 emerytura wynosi:

- 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz
- 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
- 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych.

W myśl art. 174 ust. 2 tego przepisu, przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Jak bowiem wynika z przytoczonych wyżej przepisów art. 173, 174 i 53 ustawy emerytalnej, na wysokość kapitału początkowego uwzględnia się wyłącznie okresy składkowe i nieskładkowe wymienione szczegółowo w art. 6 i 7 ustawy emerytalnej.

Zgodnie z art. 174 ust. 3 ustawy emerytalnej, podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

W tym miejscu wskazać trzeba, że instytucja prawna kapitału początkowego jest elementem zreformowanego systemu emerytalnego, stąd wszelkie przepisy dotyczące kwestii kapitału początkowego winny być interpretowane w zgodzie z funkcją i celem, jakie zostały przypisane nowej regulacji prawnej systemu emerytalnego. Mianowicie wraz z reformą systemu emerytalnego w Polsce w 1999 r. nastąpiło odejście od systemu opartego na umowie międzypokoleniowej i przejście do nowego systemu, w którym wysokość przyszłego świadczenia co do zasady jest ściśle powiązana z sumą składek wpłacanych przez ubezpieczonego przez cały okres aktywności zawodowej (tekst jedn.: do czasu przejścia na emeryturę), a także z wiekiem, z jakim na emeryturę przejdzie.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami, kapitał początkowy wyliczany jest dla każdej osoby na dzień 1 stycznia 1999 r., która urodziła się po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem wejścia w życie ustawy były za nią odprowadzane składki, bez względu na to kiedy osoba złoży wniosek wraz z dokumentami o jego ustalenie. Ustalenie kapitału początkowego następuje przez obliczenie hipotetycznej emerytury jaką osoba ubezpieczona otrzymałaby w dniu 1 stycznia 1999 r., a następnie pomnożenie tej kwoty przez średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat. Tym samym do ustalenia kapitału początkowego brane są pod uwagę tylko dochody i staż pracy do 31 grudnia 1998 r.

Natomiast od 1 stycznia 1999 r. organy rentowe prowadzą indywidualne konta płatników składek i ubezpieczonych. Zapisywane są tam składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe czy wypadkowe, które następnie są uwzględniane do obliczeń, z pominięciem tych, które ewentualnie podlegają odprowadzeniu do OFE i zaewidencjonowaniu na subkoncie.

W związku z powyższym, wysokość emerytury uzależniona jest od kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego ustalonego na dzień 1 stycznia 1999 r. oraz zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne ewidencjonowanych od 1 stycznia 1999 r. na koncie ubezpieczonego.

W niniejsze sprawie ubezpieczony kwestionował zasadę i przepis. Nie zgadzał się, że kapitał początkowy został ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. Zauważyć należy, że fakt, iż kapitał początkowy ustala się na dzień 1 stycznia 1999 r. wynika z wyżej wspomnianych przepisów prawa powszechnie obowiązującego, które są w tym przypadku przepisami bezwzględnie obowiązującymi. Oznacza to, że obowiązują one w dosłownym brzmieniu i należy je stosować bezpośrednio. Kapitał początkowy ustalany jest na dzień 1 stycznia 1999 r. i wynika to z art. 173 ust. 4 ustawy emerytalnej, a więc przepisu prawa bezwzględnie obowiązującego. W związku z tym, w przypadku ubezpieczonego składki za okres późniejszy nie są brane pod uwagę przy ustaleniu kapitału początkowego.

Wskazać również trzeba, że wbrew twierdzeniom ubezpieczonego odprowadzane przez niego składki po 1 stycznia 1999 r. zostały uwzględnione, gdyż zostały one zaewidencjonowane na indywidualnym koncie, a następnie wzięte pod uwagę przy ustalaniu emerytury.

Reasumując, zaskarżone decyzje organu rentowego odpowiadają prawu.

Z tych też względów, odwołania ubezpieczonego należało oddalić, zgodnie z art. 477¹⁴§1 kpc.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater